

● مراسم رونمایی از «نقش برجسته ساسانی» صبح دیروز در موزه ملی ایران برگزار شد. این اثر تاریخی ۳۵ سال قبل به امارات و انگلیس قاچاق و هفتم تیرماه به ایران عودت داده شده است. عکس: پیام ثانی، شرق

مسیر تحقق وعده مسکن از زمین می‌گذرد

راهکارها از نگاه کارشناسان و صاحب‌نظران این حوزه، «تأمین زمین» و عرضه آن به مردم است. این راهکار در کنار جایگزینی توسعه افقی به جای توسعه عمودی و ساخت مسکن یک طبقه می‌تواند ساخت خانه متناسب با نیاز کشور را تسهیل کند. این اقدام، مسیر دیگر یعنی ترویج خودمالکی با اعطای تسهیلات بانکی و تشویق بخش خصوصی را در پی دارد و دخالت مستقیم دولت را در این زمینه کاهش می‌دهد. این موارد به تحقق وعده دولت، اجرای تکلیف قانونی و مرتفع‌ساختن نیاز جامعه در حوزه ساخت سالانه یک میلیون مسکن کمک می‌کند؛ موضوعی که اتفاقاً عضو کمیسیون عمران مجلس در اردیبهشت‌ماه امسال به آن اشاره کرده است.

به گفته مجتبی یوسفی، تأمین زمین، حمایت از فعالان حوزه مسکن شامل مردم به عنوان خودمالک و انبوه‌سازان، در قانون جهش تولید مسکن دیده شده است. این قانون، از دو محل «اعطای زمین» و «تسهیلات ساخت مسکن»، موجب شکستن انحصار زمین، کاهش قیمت زمین و تأمین مالی می‌شود و عوامل مختلف، برای تحقق ساخت سالانه یک میلیون مسکن در آن لحاظ شده است.

«ما توانستیم»، جایگزین «ما می‌توانیم»!

به نظر می‌رسد رویکرد اتخاذشده توسط برخی از اعضای دولت، به‌ویژه وزیر راه و شهرسازی و سخنگوی دولت، به‌گونه‌ای با بیش رئیس‌جمهور برای تحقق ساخت سالانه یک میلیون مسکن، چندان همخوان نیست و شاهد ایجاد مسیر انحرافی و فراکنکی وعده مسکنی دولت به بهارستان، خصوصا در سال پایانی فعالیت مجلس یازدهم به جای هماهنگی بدنه «دولت سیزدهم» هستیم.

همان‌طور که رئیس دولت سیزدهم، شهرویرماه ۱۴۰۰، درباره ساخت سالانه یک میلیون مسکن، خطاب به رستم قاسمی، وزیر فقید راه و شهرسازی بر «اجرای این وعده از همین امروز»، «دولت صادق‌الوعده» و «در عمل دیده‌شدن» تأکید کرد، انتظار می‌رود ۱۲ مردادماه ۱۴۰۲، هم‌زمان با دوسالگی دولت، فراتر از مستبند «ما می‌توانیم» با فعل مضارع، این بار مستبند «ما توانستیم» با فعل ماضی، با شفاف‌سازی دقیق در زمینه «واحدهای مسکونی ساخته‌شده» و تشریح چالش‌های آن به مردم رونمایی شود؛ امید که نتیجه‌اش «هزار وعده خوابان، یکی وفا نکند» و «تقصیر من نبود»، نباشد!

البته چنانچه این امر محقق نشد، بنا به گفته سخنگوی دولت، باید دلایل نرسیدن به وعده قبلی را صادقانه به مردم، اعلام و تلاش برای اجرایی‌شدن آن به میزان واقعی در دو سال آینده را مضاعف کرد. قاعدتا انتظار از دولت مردمی و صادق‌الوعده برای صداقت در گفتار، توقع زیادی نیست: «الوعده وفا»!

روزخوانی

احتمال بهبود افسردگی در برخی با شب‌بیداری

دییچائو: دانشمندان در تحقیقی دریافته‌اند که برخی افراد افسرده پس از یک شب کامل بیداری، حس‌وحال بهتری پیدا کرده‌اند. اگر با فردی که یک شب کامل را نخوابیده است، برخورد کرده باشید، احتمالا متوجه بدخلقی او شده‌اید. با این حال، ظاهرا شب‌بیداری کاملا هم بد نیست و حتی شاید بتواند به طور موقت حس‌وحال برخی از افراد درگیر با افسردگی را بهبود دهد. به گزارش ساینس‌الرت، دانشمندان دانشگاه پنسیلوانیا در مطالعه‌ای عجیب کندی با تلویزیون ببینند. آنها نمی‌توانستند کافئین دریافت کنند یا ورزش کنند. نتوایبند در طول شب نه‌تنها فعالیت‌های شناختی مغز را مختل و کُند می‌کنند؛ بلکه باعث کاهش سرعت تنظیم احساسات می‌شود؛ چون آمیگدال بیش از اندازه فعال می‌ماند و با افت کارکرد مواجه می‌شود. با ازکارافتادن قشر پیش‌پیشانی، خلق‌وخو هم تغییر می‌کند و ممکن است بد اخلاق شویم. با این حال محققان می‌گویند ۱۳ نفر از ۳۰ فرد درگیر با افسردگی، پس از یک شب نخوابیدن با بهبود حال خود مواجه شده‌اند. اسکن‌های مغزی احتمالا علت این اتفاق را توضیح می‌دهند. پژوهشگران می‌گویند ارتباطات میان آمیگدال و پل بین ناحیه‌های شناختی و حسی مغز موسوم به قشر سیتدینی پیشین» ظاهرا در این افراد بهتر شده است.

طبق اظهارات وی، در خردادماه ۱۴۰۱، بیش از یک میلیون و ۳۵۰ هزار واحد مسکونی در دست اجراست و تا شهریورماه، ۱۰۰ هزار واحد مسکونی تحویل می‌شود. این سخنان نیز عقب‌نشینی دولت از چهار میلیون مسکن طی چهار سال یا ساخت سالانه یک میلیون واحد مسکونی تعبیر شد.

فراکنکی سخنگوی دولت:تقصیر ما نبود!

علاوه بر اظهارات مسئولان وزارت راه و شهرسازی، سخنان سخنگوی دولت درباره وعده ساخت سالانه یک میلیون مسکن، از سال گذشته تاکنون، ابهاماتی را در ذهن مردم و رسانه‌ها ایجاد کرده است. علی بهادری جهرمی، اوایل فروردین ۱۴۰۱ از تأمین زمین برای حدود یک میلیون واحد مسکونی و آغاز عملیات اجرایی ساخت ۸۷۰ هزار مسکن خبر داد. وی بعد از انتقادات نسبت به عدم اجرای وعده دولت، آذرماه سال گذشته با رد این موضوع، از «پای وعده» بودن دولت در حوزه ساخت مسکن سخن گفت و تأکید کرد: «اگر جایی احساس انحصار وجود دادیم و به آن نمی‌رسیم، حتما اعلام می‌کنیم».

با سبry شدن حدود دو سال از عمر دولت سیزدهم و آمارهای غیرشفاف از میزان «ساخت مسکن»، نه «در حال ساخت وعده دادیم و به آن نمی‌رسیم، حتما اعلام می‌کنیم». این اظهارات سخنگوی دولت در اواخر خردادماه امسال، دور از انتظار و بیانگر فراکنکی در حوزه وعده مسکنی دولت است. هرچند بهادری جهرمی هم بر ساخت سالانه یک میلیون مسکن تأکید کرده اما بخشی از سخنان و مضامین به‌کاررفته در آن، به‌گونه‌ای حاکی از نگاه تحمیلی مجلس و دولت‌های قبلی و نیز منت‌نهادن بر سر مردم، برای اقداماتی است که هنوز انجام نشده است! برخی از تعابیر اخیر سخنگوی دولت در حوزه وعده ساخت سالانه یک میلیون مسکن، شامل موارد زیر است:

- «آغاز طراحی این قانون به این دولت هم ارتباطی نداشت و از گذشته بود»
- «عقب‌ماندگی‌هایی که با سیاست‌های اشتباه در قبل از این دولت بوده»
- «باید دید تمامی کارهای کارشناسی که (برای) تصویب این قانون بوده… چه منبایی داشته است»
- «دولت هم می‌تواند بگوید نمی‌شود، نمی‌توانیم و نشدنی است اما چون قانون و تکلیف است، اجرا می‌کند»
- «ساخت مسکن، مشارکت بخش خصوصی و بخش‌های مختلف را می‌طلبد ولی دولت در محور قرار دارد».

سه‌گانه تحقق وعده مسکنی: زمین، توسعه افقی و خودمالکی

بسا این توصیفات، اکنون بحث بر سر الزامی بودن یا نبودن ساخت یک میلیون مسکن و حتی عدم امکان احداث آن در طول یک سال نیست و اتفاقا این امر، شدنی است. یکی از

داشت و برخی آن را فراکنکی ناشی از عدم تحقق وعده دولت در حوزه ساخت مسکن طی دو سال گذشته دانستند؛ خصوصا آنکه محمد اسلامی، وزیر راه و شهرسازی دولت دوازدهم، اکنون یکی از منصوبان دولت سیزدهم، ولو به عنوان رئیس سازمان انرژی اتمی است و انتقاد به عملکرد گذشته‌گان در حوزه مسکن، قاعدتا شامل وزیر سابق و معاون فعلی رئیس‌جمهور نیز می‌شود!

وزارت در برابر ریاست!

علی‌رغم تأکید مکرر رئیس‌جمهور بر ساخت یک میلیون مسکن در سال و انتقاد به دولت‌های سابق برای عدم اجرای این تکلیف قانونی، به نظر می‌رسد وزیر راه و شهرسازی دولت سیزدهم نیز عزم جدی برای این مصوبه قانونی و وعده دولت ندارد؛ اظهارات مهرداد بذرشا، اواسط آذرماه سال گذشته، هنگام اخذ رأی اعتماد مجلس، مؤید این ادعاست. وی همان زمان که اعلام کرد بودجه لازم برای ساخت چهار میلیون مسکن با متراژ ۱۰۰ متر، نزدیک به دو برابر بودجه عمرانی کشور (دوهزارو ۸۰۰ میلیارد تومان) است، تلویحا از عدم امکان تحقق ساخت سالانه یک میلیون واحد مسکونی سخن گفت. این قسمت از سخنان وی خطاب به نمایندگان مجلس قابل توجه است: «حتما نمایندگان در جریان تصویب قانون جهش تولید مسکن، مفروضات را بررسی کردند. شما عزیزان بگویید از کجا و با چه روش مسکن‌سازی، قرار است کار کنیم؟!» واکاوی این پرسش از اهالی بهارستان توسط وزیر راه و شهرسازی به عنوان متولی اصلی حوزه مسکن، در همان ابتدای کار و انداختن توپ وعده دولت به زمین مجلس، یکی از دلایل کم‌کاری و شکست پروژه احداث سالانه یک میلیون مسکن است.

البته مجتبی یوسفی نماینده اهواز در مجلس نیز در همان جلسه، با بیان اینکه «برنامه‌ای از سوی وزیر پیشنهادی در حوزه ساخت یک میلیون مسکن ندیدم و نشنیدم که قابل پایش باشد»، بر عدم توانمندی و اعتقاد وزیر راه و شهرسازی در حوزه ساخت مسکن، بر اساس مصوبه قانونی و وعده دولت تأکید کرد.

پیش از آن، در خردادماه سال گذشته نیز رستم قاسمی، وزیر فقید راه و شهرسازی، با اشاره به تعیین سهم هر استان در طرح نهضت ملی مسکن اظهار کرده بود تا پایان دولت، باید دو میلیون مسکن ساخته شود و به بهره‌برداری برسد.

آسیه فروردین: وعده‌ای که داده شده، باید عملی و اجرایی شود، زیرا ما بیش از یک میلیون مسکن سالانه نیازمندیم» این اظهارات رئیس‌جمهور در شهریورماه ۱۴۰۰، در حالی مطرح شده که وزارت راه و شهرسازی علی‌رغم گذشت دو سال از عمر دولت، هیچ آمار شفاف‌ای از تعداد «ساخته‌شده‌ها» ارائه نمی‌کند. حال و روز مسکن میلیونی مساعد نیست. کارشناسان معتقدند راهبرد دولت در این خصوص نیازمند تغییر است و تحقق این وعده تنها از مسیر تأمین و عرضه زمین می‌گذرد.

میائگین ساخت مسکن در دولت‌های نهم تا دوازدهم

طی دو سال گذشته تاکنون، این پرسش همواره مطرح بوده که آیا تحقق ساخت سالانه یک میلیون مسکن، امکان‌پذیر است یا خیر و نتیجه اقدامات و وعده‌های داده‌شده در این زمینه چه بوده است؟ اهمیت این موضوع، با مرور امار احداث مسکن در دولت‌های گذشته، بیشتر و بهتر مشخص می‌شود. آمارها نشان می‌دهد به طور میانگین، سالانه حدود ۳۹۸ هزار واحد مسکونی در دولت روحانی و ۶۱۷ هزار مسکن در دولت احمدی‌نژاد ساخته شده است. البته سید ابراهیم رئیسی، چند روز قبل از انتخابات ۲۸ خردادماه ۱۴۰۰، آمار سه‌سالانه ساخت مسکن را بین ۲۷۰ تا ۳۰۰ هزار واحد مسکونی، عنوان و اعلام کرده بود باید عقب‌ماندگی ۷۰۰ هزار مسکن دیگر در سال جبران شود؛ اظهاراتی که بعد از آن، بارها و البته اخیرا نیز تکرار شده است.

ساخت سالانه یک میلیون مسکن: از وعده تا تکلیف

هرچند ساخت سالانه یک میلیون مسکن، بیشتر در قالب وعده دولت سیزدهم در اذهان باقی مانده اما واقعیت ماجرا، فراتر از این است. سرشماری نفوس و مسکن سال ۱۳۹۵ نشان می‌دهد برای تحقق نقطه مطلوب در بازار مسکن تا سال ۱۴۰۵، باید سالانه یک میلیون واحد مسکونی احداث شود. در طرح جامع مسکن نیز بر احداث سالانه یک میلیون مسکن تأکید شده است. همچنین در ماده یک «قانون جهش تولید مسکن» که شهرویرماه ۱۴۰۰ و ابتدای روی کار آمدن دولت سیزدهم، اسوی مجلس به دولت ابلاغ شده، بر ساخت سالانه «حداقل یک میلیون واحد مسکونی» برای متقاضیان واجد شرایط، تأکید شده است.

این، همان موضوعی است که رئیسی، یکشنبه ۲۸ خردادماه امسال، هنگام تقدیم لایحه برنامه هفتم توسعه در مجلس نیز بر آن تصریح کرد. سه تعبیر رئیس‌جمهور در اظهارات اخیر وی، درباره ساخت یک میلیون مسکن، قابل توجه است: «مصوبه مجلس»، «وعده دولت» و «نیاز کشور». رئیس دولت سیزدهم همچنین با تأکید بر اینکه «دنبال تحقق آن هستیم»، باز هم لزوم ساخت سالانه یک میلیون مسکن و تلاش برای تحقق وعده دولت را یادآور شد، هرچند این بخش از اظهارات وی مبنی بر اینکه: «نتهایی هم که نساختند، باید جواب بدهند آن سال‌ها چرا نساختند»، برداشت‌های مختلفی را به دنبال

دغدغه‌های طبیبانه

ترسناک‌ترین مکالمه عمرم

به خانم دکتر متخصص داخلی استاد دانشگاه که یک نسخه طب سنتی با داروهای من‌درآوردی را استوری کرده، پیام می‌دهم تا عکس آن نسخه را برایم بفرستد تا هم من استوری‌اش کنم. سریع می‌فرستد. تشکر می‌کنم و ناخودآگاه سؤالی را که این روزها از خیلی‌ها می‌پرسم، به زبانم می‌آید:

– خانم دکتر، شما که نمی‌خواهید بروید؟

– متأسفانه چرا، در حال انجام‌دادن کارها هستم.

– جدا؟ چه حیف.

دنبال کارها هستم؛ اما غم رهایم نمی‌کند.

– می‌فهمم، خیلی سخته، من هم یک عمر گفتم باید ماند و ساخت، اما حالا …

خیلی تلخه؛ اما انگار چاره نداریم، نمی‌شه دیگه.

– همه دارن می‌رن، نگران نباشید، حتما اونجا موفق می‌شوید.

بحث موفق‌شدن یا نشدن نیست، من اینجا رو دوست دارم، کارمو دوست داشتم، داششوجهامو

– داشتم؟ مگه رفتید؟

نه، این ماه آخرمه.

– ای وای، دیگه کی می‌مونه اینجا؟

دکتر، من فوق ریه قبول شدم، رفتم با فوق تخصص ریه دانشگاه صحبت کنم دیدم ایشون هم دارن زبان می‌خونن، حالا دارن از من مشاوره می‌گیرن بیان همون جایی که من اقدام کردم.

– واسه به دانشگاه نه‌چندان بزرگ که رفتن شماها خیلی بده، بخش‌هاتون خالی می‌شه که …

خالی شده دکتر، فوق گزارش ما رفته دوبی، فوق روماتولوژی داره می‌ره کانادا، متخصص داخلی استرالیا، فوق ریه رو هم که گفتم …

– یعنی ۱۰ سال دیگه نه استاد با تجربه‌ای واسه آموزش داریم نه دکتر کاربندی واسه درمان

۱۰ سال؟ دو سال دیگه همه‌ بخش‌ها خالی از استاد و متخصصه.

– کاش اونایی که باید کاری انجام بدهند انجام بدنند

– آخه مردم چی؟ این آدم‌ا، چه‌های ما، به‌چه‌ای اونا؟ پزشکی ما یکی از نقطه‌های درخشان کشور بود …

فوق تخصص غدد جلوی اورژانس زد زیر گریه، استاد با ۲۲ سال سابقه تدریس، گفت: برو.

– طبیعیه که استیدموم درخشون بیاد؛ خودشون موندن اما به بقیه می‌کن برین.

این خانم دکتر تمام خانواده‌اش کانادا هستن، خودش عاشق ایران‌ه که نرفته.

– خانم دکتر، همه ما عاشق ایرانیم، چه اون که می‌ره، چه اون که نمی‌ره.

(دیگر جوابی از آن سو نمی‌آید…).

این مکالمه واقعی بود. واقعی و ترسناک، واقعیتی که مثل سیلی می‌خورد توی گوش؛ اما آنها که باید کاری کنند، انگار یا این چک را نخورده‌اند یا از فرط چک‌خوردن بی‌حس شده‌اند. من اگر مسئول بودم از تک‌تک این استادان و متخصصان، از تک‌تک مغزها و دست‌هایی که اصلی‌ترین دارایی و ثروت کشورم هستند، می‌خواستم نزوئند، به آنها قول می‌دادم تلاش خواهم کرد شرایط را اندکی به شرایط مطلوب ذهنی آنها نزدیک کنم، نه اینکه به آنها بفرمای رفتن بزم و بگویم اگر خواستید بروید بلیت‌تان را هم می‌دهیم.

نظام سلامت و آموزش ما بر سه‌شانه‌های استادان و فوق تخصص‌ها و متخصصان و پزشکان عمومی بنا شده که هرکدام سال‌ها درس خوانده و بیمار دیده‌اند، آموزش دیده‌اند و آموزش داده‌اند و پژوهش کرده‌اند و حالا هرکدام در حوزه‌ای استاد یا حداقل یک حرفه‌ای تمام‌عیار هستند. فکر نکنید با افزایش ظرفیت پذیرش کنکور و با سهمیه‌ای‌های گوناگون، این ثروت ملی در حال فرار از جایگزین خواهید کرد. آنچه را که بنایش دهه‌ها زمان و عزم و تلاش و سرمایه ملی برده، به این سادگی‌ها و ساده‌انگاری‌ها نمی‌توانید جایگزین کنید. یک سیستم کامل پزشکی در حال فروپاشی است، با چند چسب و بست و میخ و پیچ و آجر نمی‌توانید این بنای مستحکم زیبا را که در حال ویرانی کامل است، سرپا نگه دارید. آقایان مسئول، بترسید از روزی که برای درمان یک بیماری ساده فرزندان نتوانید به درمانگران اعتماد کنید.